

**KTO PODNIESIE RĘKĘ
PRZECIW WŁADZY LUDOWEJ... –
POZNAŃSKI CZERWIEC 1956 R.**

**ELŻBIETA
PAPROCKA**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii w szkole ponadpodstawowej w zakresie rozszerzonym

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Marta Milewska
Recenzja merytoryczna – Beata Falkowska
Jadwiga Iwanowska
Jan Bielecki
Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat:

Kto podniesie rękę przeciw władzy ludowej... poznański czerwiec 1956 r.

Klasa/czas trwania:

IV/90 minut

Cele

Uczeń:

- charakteryzuje przyczyny, przebieg oraz skutki poznańskiego czerwca oraz znaczenie wydarzeń październikowych 1956 r.;
- ocenia język propagandy komunistycznej i wyjaśnia rolę radia „Wolna Europa”;
- omawia skutki planu sześcioletniego dla Wielkopolski;
- charakteryzuje przejawy odwilży popaździernikowej;
- doskonalą umiejętności analizy źródeł.

Metody/techniki/formy pracy:

praca w grupach, praca ze źródłami

Środki dydaktyczne:

- <https://czerwiec56.ipn.gov.pl/> – zdjęcia, przemówienie J. Cyrankiewicza (audio),
- czytelnia: <https://czerwiec56.ipn.gov.pl/c56/czytelnia/materialy-dla-szkol-pd/9155,Projekt-edukacyjny-quotEcho-poznanskiego-czerwca-03956quot-materialy-pomocnicze.html>.

Opis przebiegu lekcji:

1. Nauczyciel może rozpocząć lekcję od krótkiego spotu zamieszczonego na stronie: <https://czerwiec56.ipn.gov.pl/c56/multimedia-1/filmy-i-reportaze/16054,Czerwiec-03956.html>.
2. Następnie przechodzi do sformułowania celów lekcji: Jaka była geneza wystąpień robotników w Poznaniu? Co wydarzyło się w Poznaniu w dniach 28–30 VI 1956 r.? Jaka była reakcja władz? Jakie były skutki tych wydarzeń?
3. Nauczyciel omawia genezę poznańskiego czerwca – okres odwilży po śmierci Stalina, podział na „puławian i natolińczyków”, rolę radia Wolna Europa – w tym celu uczniowie analizują źródło nr 4 z podanych materiałów dla szkół (J. Światło, audycja o aresztowaniu prymasa), nauczyciel omawia rolę tygodnika „Po prostu”, Klubu Krzywego Koła, zwraca uwagę na skutki realizacji planu sześcioletniego i sytuację gospodarczą Wielkopolski.
4. Następnie uczniowie zapoznają się z informacjami z podręcznika oraz ze źródłem i relacjonują przebieg wydarzeń.
 - źródło nr 9 (relacja S. Matyi, s. 37–38 materiałów) nauczyciel pokazuje również wybrane fotografie dostępne na: <https://czerwiec56.ipn.gov.pl/c56/fotogaleria>;

- źródło nr 10, s. 39 materiałów – przemówienie Cyrankiewicza (można równocześnie, kiedy uczniowie będą czytać włączyć wersję audio od 7:30 jest najważniejszy fragment: <https://czerwiec56.ipn.gov.pl/c56/multimedia-1/audioteka/9301,Propaganda-komunistyczna.html>).
- 5. Nauczyciel omawia konsekwencje czerwca 1956 r. – zmianę kierownictwa KC PZPR, uczniowie przypominają kim był W. Gomułka i analizują przemówienie W. Gomułki: <https://www.youtube.com/watch?v=pwQTHsMSDF8> (od 2:50) i wskazują, czym ono różniło się od wystąpienia J. Cyrankiewicza? Co dla W. Gomułki było niezmiennym fundamentem Polski ludowej? Nauczyciel omawia przejawy zakończenia odwilży po dojściu Gomułki do władzy.

Komentarz metodyczny

W tym scenariuszu przeważają metody podające – wykład oraz praca uczniów ze źródłami, ale oparte o nowoczesne materiały, dostosowane do potrzeb różnych uczniów. Nauczyciel udostępnia uczniom link do materiałów, z których mogą skorzystać także w domu, zgodnie ze swoimi potrzebami, preferowanym stylem uczenia się i tempem pracy.